

Augustus 2019

Het was allemaal begonnen in Lissabon. Ann Lindell realiseerde zich hoe het leven aan elkaar hing van toevalligheden: een glas wijn op een terras, een oud-collega die onverwachts verscheen en een aantal tekenen van obsessie en verwarring vertoonde, en je zat eraan vast.

‘Waarom?’ had Edvard zich afgevraagd.

Ann was in de lach geschoten; tja, waarom? ‘Waarom kwam jij bijna twintig jaar geleden in Uppsala naar mijn kantoortje op de afdeling Gewelddelicten?’

‘Omdat ik een lijk had gevonden in het bos,’ was Edwards logische antwoord. ‘Toen was er sprake van moord, maar een vrouw die enkele jaren geleden van Gräsö verdwenen is, en waarschijnlijk ook nog eens uit vrije wil... waarom zou je je daarmee bezighouden?’

Die Edvard Risberg, die haar grote kwelling, maar tevens haar grote liefde geworden was. Nu zaten ze als een stel van middelbare leeftijd tegenover elkaar aan zijn keukentafel, getekend door de tijd. Ze stak haar hand uit en legde die boven op de zijne.

‘Op zich heb je wel gelijk, ik zou het moeten laten zitten, maar er zijn nou eenmaal dingen die mij storen, verdwijningen bijvoorbeeld. Zie het als een vorm van hersengymnas-

tiel. Bovendien heb ik dan een excuus om op Gräsö te zijn. Jouw eiland, en het eiland van Cecilia Karlsson. Het eiland waar men zich schuilhoudt of waarvandaan men verdwijnt.'

Edvard keek haar even aan, om vervolgens weer over het erf uit te kijken. Houdt hij van mij? was de gedachte die door haar heen ging. Haar oude ongerustheid stak de kop op. Als een reactie op haar vraag draaide hij zijn krachtige hand om en pakte haar tengere hand vast. Weliswaar geen liefdesverklaring, maar misschien wel een teken van vertrouwelijkheid, van vertrouwen? Ze had zin in een glas wijn, maar wist ook dat dat nu niet aan de orde was.

Stiekem bestudeerde ze hem. Er moest veel stiekem gedaan worden, of helemaal niet, niet op een vervelende manier, het was eerder een vorm van rekening houden, wist ze inmiddels, om af en toe haar eigen betekenis te minimaliseren, een stap naar achteren te zetten. Wat ze ermee won was overduidelijk.

Zou ze vertellen dat ze zelf ooit een 'ceciliaatje' had gedaan? Het was een jaar voor ze Edvard ontmoette en qua leeftijd was ze ongeveer net zo oud geweest als Cecilia, maar in haar geval ging het niet om meerdere jaren en ook niet Zuid-Europa, maar Kopenhagen en twee weken. En toen vond Ottosson, haar baas bij Gewelddelicten, het wel genoeg, en had hij er een gepensioneerd collega van de afdeling Fraude op afgestuurd, die er hardhandig voor had gezorgd dat ze terugkwam naar Uppsala. Ottosson had de gebeurtenis in de doofpot gestopt in een poging het geklets en de schadelijke gevolgen te beperken. Later had hij dat nog een aantal keer moeten doen.

Het was een zwarte periode in haar leven, waarin veel dingen verkeerd hadden kunnen aflopen, met name haar carrière bij de politie. Twee weken in de straten van Kopenhagen had ze gekregen – ze had nog nooit zoveel gelopen –

maar wat was de reden geweest? Waarom was ze ervandoor gegaan, had ze zich schuilgehouden? Ze was er nog steeds niet helemaal uit.

Edvard zou het misschien niet begrijpen. Of toch wel, zei ze tegen zichzelf. Hij had zelf immers ook alles in de steek gelaten om vervolgens naar Gräsö te vertrekken. Misschien zat het bij sommige mensen in hun natuur, ervandoor gaan om niet in te storten? Ann wilde Cecilia ontmoeten. Was het zo simpel?

1

‘Dit is haar kamer.’ De vrouw stond even te aarzelen in de deuropening en zette toen een stap opzij. Ze was ‘bevallig’, dat was het woord dat in Ann opkwam, maar had wel een haast meisjesachtige manier van bewegen. Haar blote schouders getuigden van eigenwaarde en kracht.

Met één hand op de leuning was haar man op de trap blijven staan, alsof hij op adem moest komen. Ann stapte de kamer in, die onverwacht groot was, dertig vierkante meter misschien, en karig gemeubileerd. Langs één muur stond een boekenkast, gevuld met een mengeling van oude, in leer gebonden werken, boekenclubuitgaven uit de jaren zeventig en pockets. Geen verzameling, maar een toevallig allegaartje overal vandaan, dacht ze. De wand ertegenover werd in beslag genomen door een groot bed in dezelfde robuuste stijl als de boekenkast. Voor het raam stond een leuk bureautje, het enige moderne detail.

‘Ze is heel netjes, altijd al geweest,’ zei de moeder. Ann merkte dat ze zich tot Edvard richtte. Die twee hadden direct een connectie gehad, misschien omdat Edvard ook een Gräsöbewoner was; ze hadden elkaar al ontmoet, samen met Victor had hij het huis een paar keer bezocht.

Ann liep naar het raam, waarvandaan ze een klein stukje

zee kon zien. Een ondiepe baai en een voor zijn oorspronkelijke doeleinde niet meer te gebruiken boothuis op de plek waar de oever moest zijn.

‘Ze is gek op het uitzicht,’ legde de vader uit. Ongemerkt was hij de kamer binnengekomen en stond nu vlak achter Ann. ‘Maar wij gaan nu naar beneden, Gunilla. Ik begrijp dat u als voormalig politievrouw alleen gelaten wilt worden. Om na te denken.’

Zonder verdere poespas verliet hij de kamer en nam zijn vrouw mee. Zij had vast boven willen blijven om te vertellen over haar dochter, haar leven en haar spullen. Zo’n type was het, iemand die dingen graag uitlegde, dat had Ann onmiddellijk begrepen. Edvard ging op een stoel zitten.

‘Hij heeft te veel series gekeken,’ zei hij. Ann was echter blij dat ze weg waren. De vader had het goed begrepen, ze wilde inderdaad alleen gelaten worden, rondkijken zonder vooroordelen, zonder dat iemand haar alles uitlegde.

Vanaf het moment dat Edvard en zij Folke Åhr in Lissabon ontmoet hadden, had ze bij tijd en wijle aan Cecilia Karlsson moeten denken, wat er van haar geworden was. Vier jaar geleden verdwenen, in rook opgegaan, zoals een van Edwards burens had gezegd. Haar verdwijning had natuurlijk heel wat stof doen opwaaien op Gräsö. Iedereen kende haar ouders, Rune Karlsson was een succesvolle middel-langeafstandsloper geweest en Cecilia’s moeder was op internationaal niveau meervoudig kampioen boogschieten.

Folke Åhr woonde ’s zomers op het eiland en was na zijn pensioen bij Moordzaken geïnteresseerd geraakt in het lot van Cecilia. Zijn betrokkenheid was alleen maar groter geworden nadat een oud-klasgenoot van Cecilia beweerde had haar tot tweemaal toe in Lissabon gezien te hebben. De eerste keer had hij gedacht dat hij in de Jardim da Estrela een glimp van een dubbelganger had opgevangen, maar toen hij

een paar dagen later dezelfde vrouw in het oog kreeg, wist hij zeker dat het Cecilia was. Ze was op een tram gestapt, zelf had hij op een parkbankje gezeten en was onmiddellijk overeind gekomen in een poging achter haar aan te gaan, maar het was hopeloos geweest, de tram had het pleintje verlaten en was verdwenen.

‘Ze was het, honderd procent zeker,’ had hij halsstarrig beweerd toen Ann hem belde. Hij was overduidelijk niet nuchter geweest, maar deed wel een poging zich te vermannen; Ann herkende die tekenen maar al te goed. Het was wel een probleem, ook Åhr had haar daarop gewezen: Nisse ‘Bliksem’ Lindberg was vaak beschonken. Was dat in Lissabon ook het geval geweest?

‘Hoe weet je dat zo zeker?’ had Ann Lindell gevraagd.

‘Haar achterwerk,’ zei Lindberg zonder nadenken. Onwillekeurig moest ze glimlachen. ‘Ze heeft een fantastische kont, altijd gehad. Die vormen.’ Je zou het seksistisch kunnen opvatten, maar hij had zo’n warmte in zijn stem gehad dat ze begreep dat er veel liefde achter schuilde.

‘Ze was het eerste meisje in de klas dat een bh moest dragen,’ voegde hij eraan toe, alsof het echt zijn bedoeling was om Ann het fysieke voorkomen van Cecilia Karlsson uit te leggen.

‘Waarom is ze ervandoor gegaan?’ had ze gevraagd. Het antwoord was na enig aarzelen gekomen: ‘Vanwege die Casper.’ Vervolgens had hij gezwegen, geen woord meer willen zeggen.

Ann moest weer denken aan het gesprek met ‘Bliksem’, zoals de getuige op het eiland genoemd werd, toen ze een paar ingelijste foto’s in de boekenkast bestudeerde. Een voor een pakte ze ze op. Het waren traditionele plaatjes van plechtigheden en feesten, en Ann kon vaststellen dat hij gelijk had gehad. Ze was weelderig, trok zeker de blik-

ken van mannen. Was ze knap? Ja en nee. Haar gezicht had prettige verhoudingen, de dicht opeenstaande wenkbrauwen versterkten de indruk van wilskracht. Ze leek op een Mexicaanse kunstenares van wie Ann Lindell zich de naam even niet kon herinneren.

De plank met de foto's en enkele nietszeggende prullaria was vrij van stof. Ann bedacht dat ze zelf niet iets dergelijks met foto's van zichzelf, haar ouders of haar zoon Erik had. Was dat goed of slecht? Beide, dacht ze. Midden in de ruimte bleef ze staan.

'Kijk anders eens achter de boeken,' zei Edvard.

Er kwam een herinnering boven bij Ann. Vroeger was oud-collega Sammy Nilsson degene geweest die met dergelijke commentaren en suggesties kon komen. Ze gehoorzaamde, stak voorzichtig een hand over de op grootte gesorteerde boeken heen en doorzocht op die manier alle planken. Op de laatste, achter een rij met jaarboeken van de Zweedse Toeristenvereniging, voelde ze iets. Ze wist direct wat het was.

'Brieven,' zei ze. Haar hand haalde een dun stapeltje tevoorschijn, bijengehouden door een rood touwtje met een strik, dat aan haar tienertijd deed denken. Edvard stond op. 'Zal ik?' vroeg ze, ook al wist ze het antwoord al, en ze trok voorzichtig aan het touwtje.

'Nee,' zei Edvard.

'Wat bedoel je?'

'Die zijn van haar.'

'Maar...'

'Laat het aan de politie over,' zei Edvard, 'of aan haar ouders.'

Er zat wel iets in. Als Cecilia Karlsson nog leefde, of zelfmoord gepleegd had, was het in principe verboden om haar post te openen. Als ze om het leven was gebracht, was het een zaak voor de politie.

‘Het adres is van een postbus in Uppsala,’ zei Ann. ‘Vreemd, ze woonde toch op het eiland, in dit huis?’ Ze tilde de bovenste envelop op en bekeek de andere, allemaal gericht aan dezelfde postbus. ‘Het zijn vier brieven.’

Ze keken elkaar aan. Ann voelde zijn weerstand. ‘Ik moet kijken,’ zei ze.

Hij verliet de kamer en kloste de trap af. Vlug trok ze het strikje los, opende voorzichtig een van de enveloppen en haalde de brief eruit, een briefkaart van iets dikker papier, met golvende randjes en met de hand beschreven, een open handschrift in gelijkmatige, keurige regels. Met duim en wijsvinger hield ze hem aan een hoekje vast en las:

Dear!

Het was fijn de vorige keer! Zoals altijd was het gezellig, hadden we alleen maar iets meer tijd gehad.

Eén ding vond ik echter verwarrend: wat je vertelde over wat er gebeurd was in restaurant Hasselbacken.

Ik denk niet dat Rune echt meende wat hij zei, hij had waarschijnlijk flink wat gedronken. Niet te veel aandacht schenken aan dat malheur. Kunnen we elkaar volgende week ontmoeten? Ik moet naar Sundsvall. We kunnen een kamer nemen in het Knaust, je weet wel, dat hotel met die trap. Jij hebt daar bij de Lappen vast wel een familielid waar je zogenaamd langs kunt gaan?

Kus!

Niet ondertekend, geen datum. Ze bestudeerde de envelop, geen leesbare datumstempel. Rune, haar vader, wat had hij gezegd? En ‘malheur’, wat was dat voor woord?

Beneden hoorde ze porselein rinkelen. Cecilia’s moeder had erop gestaan dat ze koffie bleven drinken. Ann haalde vlug de overige briefkaarten tevoorschijn, legde ze naast elkaar op het bureau en fotografeerde ze met haar telefoon.

Net toen ze alles weer terug had gestopt en de strik weer dichtgeknoopt had, klonken er voetstappen op de trap. Ann liet de brieven achter de boeken van de toeristenvereniging vallen.

‘Zullen we koffiedrinken?’

‘Doen we,’ zei Ann.

‘Heb je iets gevonden?’ De vrouw sprak zachtjes. Haar stem klonk intiemer dan eerder. ‘Rune raakt soms gedeprimeerd,’ ging ze ongevraagd verder. ‘Hij komt hier nooit, het verbaasde me dat hij mee naar boven ging.’

‘Gedeprimeerd vanwege Cecilia?’

‘Ja, waarschijnlijk, dat ze niets van zich wil of kan laten horen. We zouden haar zo graag hier hebben.’

‘Jij denkt dat ze nog leeft?’

Cecilia’s moeder keek haar aan, en met haar zwijgen gaf ze antwoord. In haar anders zo zachte gelaatstrekken was een scherpte zonder enige reserves zichtbaar, ze was ervan overtuigd dat haar dochter in leven was.

‘Maar laten we naar beneden gaan, anders vraagt Rune zich af waar we blijven.’

Ze pakte Ann bij de arm. ‘Hij wil alles weten, net als de rondetijden toen hij nog wedstrijden liep, of tegenwoordig, als hij naar al die sportgala’s op tv kijkt.’ Ann herinnerde zich dat de man hardloper was geweest.

‘Nee, ik heb niets gevonden.’

‘Waarom ben je hier?’

‘Uit nieuwsgierigheid misschien,’ zei Ann.

‘Dat is een eerlijk antwoord,’ zei Gunilla Karlsson, die even stil bleef staan op de trap.

‘Ik hou niet van raadsels,’ ging Ann verder.

In de keuken was de tafel gedekt. Rune zat half afgewend bij het raam, zijn handen om zijn koffiekopje heen. Zijn smalle, haast verwaarloosbare lippen waren stijf opeenge-

perst, hij had een flinke rimpel boven zijn neuswortel en zijn blik was in de verte gericht, op wat ooit een baai was. Hij maakte een oude indruk, maar zo oud kon hij nog niet zijn. Een patriarch. Vijfenzestig jaar? Hij zag er nog wel goed uit, in zijn jeugd was hij op de sintelbaan vast een aantrekkelijke verschijning geweest. Het meest opvallende was zijn krachtige neus.

Zijn vrouw was een stuk jonger, maar de vijftig moest ze toch wel gepasseerd zijn, gezien Cecilia's leeftijd. Boogschutter. Ann moest aan de Olympische Spelen denken. Hoe succesvol was ze geweest? Ze kon het googelen. In de woonkamer had ze een glimp opgevangen van een goedgevulde prijzenkast. Gunilla Karlsson had een bepaalde manier om haar heup naar voren te draaien. Misschien een overblijfsel van haar tijd als boogschutter?

Edvard zat tegenover Rune. Binnenkort zou hij die ook bereiken, de ouderdom. Zichzelf ook. Het was moeilijk voor te stellen. Zouden ze samen oud worden? Met een gevoel van weerzin kreeg ze de neiging om te bedanken en het huis, en daarmee de vragen rond Cecilia's verdwijning, achter zich te laten. Eigenlijk had ze hier niets te zoeken! Ze had geen tijd voor andermans raadsels.

'Ik ben hier geboren,' zei Rune Karlsson plotseling, 'net als mijn broers. We waren met vijf broers, een ervan is er niet meer.'

'Martin?'

'O, kende je hem?'

'Ja, we werkten ooit allebei in Forsmark,' zei Edvard. 'Hij was een goede schilder.'

'De beste,' zei Rune met een glimlach, die hem onmiddellijk vijftien jaar jonger maakte.

Edvard humde een beetje, wat hij altijd deed wanneer hij het ergens mee eens was of niets had toe te voegen.

'In die tijd konden we drijfnetten uitzetten en de boot

in een oogwenk vullen met haring. Tegenwoordig zuigen vissersschepen alles leeg, die halen honderd keer zoveel haring binnen als de plaatselijke vissers. Alles gaat als varkensvoer naar Denemarken. Varkensvoer. Naar varkens die in een hel leven, opgesloten in hokken.'

Edvard knikte. Dit was zijn onderwerp. Ann wist dat hij vroeger met varkens gewerkt had.

'Zo, alsjeblieft!' zei Gunilla. Ze zette nog een schaalje neer. Haar krachtige hand – boogschutter, dacht Ann nogmaals – maakte een uitnodigend gebaar over tafel.

'En de weilanden, de omheiningen en de oude droogschuren, allemaal zo goed als verdwenen. Als je eens wist wat voor orchideeënweides er ooit waren. Er is een boek, *Thuis in armoede* heet het, en...'

'Nu drinken we koffie!' viel zijn vrouw hem in de rede. Ann vermoedde dat Gunilla Karlsson wist waar het heen ging als ze hem liet uitpraten. Rune Karlsson slaakte een zucht, wierp Edvard een blik toe, maar schikte zich en pakte zijn koffiekop. Ondanks zijn onmiskenbare kracht had hij iets moedeloos.

Voorzichtig kwam er een gesprek op gang, waarin Edvard de drijvende kracht was. Ann had niet de behoefte zich erin te mengen. Zijn goede kant, kunnen keuvelen en de grote woorden buiten beschouwing laten, zijn glimlach... voor haar was dat meer dan genoeg, en bovendien werkte het prima als smeermiddel. De Karlssons ontspanden. Toen het tweede kopje werd ingeschonken probeerde Ann het gesprek op Bliksem te brengen, de jongen die beweerde Cecilia in Lissabon gezien te hebben, maar het verliep niet echt soepel. In plaats daarvan kwam er een vrouw ter sprake die onlangs overleden was.

'Heel triest. Heb je Olga Palm gekend?'

'We hebben elkaar een paar keer ontmoet,' zei Edvard. 'Ze was wel wat ziekelijk, toch?'

‘Diabetes. Ze hebben uiteindelijk beide benen moeten afzetten. Ze was dol op Cecilia. Die zou graag op de begrafenis willen zijn. Ze hadden altijd goed contact,’ zei Gunilla.

‘Cecilia werkte voor haar zoon Adrian,’ ging ze verder. ‘Ze konden niet altijd goed met elkaar overweg, maar hij had haar nodig, dat wist hij, en daarom moest hij zich inhouden.’

‘Heeft hij een bedrijf?’

‘Ja, iets met elektronica, besturingssystemen in de industrie en dergelijke. Cissi was goed met computers. Ze reisden veel.’

Hotel Knaust in Sundsvall, dacht Ann. Was hij degene die de briefkaart geschreven had die ze boven had gelezen? Hij was niet ondertekend, maar de afzender was iemand die ze goed kende.

‘Je zei dat hij zich moest inhouden, wat bedoelde je daarmee?’

‘Hij kon nogal eigenwijs zijn,’ zei Gunilla.

‘Gewelddadig ook?’

‘Nee, nee, niet op die manier, maar hij heeft een uitgesproken mening over de meeste dingen.’

‘Hij schijnt momenteel op de Filipijnen te zitten,’ zei Rune, ‘en wat mij betreft blijft hij daar. Of was het Hongkong?’

‘Hij komt natuurlijk wel naar de begrafenis.’

‘Denk je?’ zei Rune. Uit zijn hangende mondhoeken sprak minachting. Onmiddellijk was hij vijftien jaar ouder.

‘Hadden Adrian en Cecilia iets...’

‘Absoluut niet,’ zei Rune. ‘Die...!’

Edvard wierp Ann een moeilijk te duiden blik toe. Ze koos ervoor van onderwerp te veranderen. ‘Bliksem had het over ene Casper, kennen jullie die?’

‘Casper?’ vroeg Gunilla voorzichtig. Ze keek in de richting van haar man, die zijn belangstelling voor het gesprek

echter verloren leek te zijn. Koppig staarde hij uit het raam. 'Nee, voor zover ik me kan herinneren niet. Zouden die contact met elkaar gehad hebben?'

'Dat weet ik niet,' zei Ann, 'maar hij kende Cecilia en Adrian Palm in elk geval, als ik Bliksem goed begrepen heb.' De leugen kwam moeiteloos over Anns lippen, een beetje overdrijven was een oude beroepsdeformatie.

Ann kreeg de indruk dat Gunilla Karlsson de waarheid verzweeg. De naam Casper had iets teweeggebracht, er was een alarmbelletje bij haar gaan rinkelen, vermoedde Ann. Ook dat was waarschijnlijk oude beroepsdeformatie: wantrouwen wat iemand zei.

Ze bedankten voor de koffie en maakten aanstalten om te gaan. 'Wil je een mooie oude foto zien?' vroeg Rune Karlsson. Hij richtte zich hier duidelijk tot Edvard. De herinneringen aan vroeger waren nog niet uit zijn hoofd verdwenen. 'Mijn broer Martin staat er ook op.'

Ze liepen de woonkamer in. Gunilla trok een gezicht dat van alles kon betekenen, maar gebaarde Ann om te volgen. Rune wees naar een uitvergroete foto aan de muur en legde uit dat het de familie Karlsson betrof. Vader, moeder en vijf jongens, opgesteld voor een boothuis waaraan twee paar roeispanten hingen. 'Je ziet hoe het veranderd is,' zei Rune. Misschien bedoelde hij dat het water destijds een stuk hoger stond, of dat het een tijd was waarin het gezin bij elkaar bleef, daartoe gedwongen was. Maar de foto straalde geborgenheid uit, realiseerde Ann zich terwijl Rune alle namen opnoemde. Zelf stond hij helemaal rechts, met een van zijn broers aan de hand. Zweden in de jaren vijftig, in de periferie die Gräsö was. Geen rijkdom, maar in veel opzichten een idylle, had Ann wel opgemaakt uit de verhalen van Viola. Een tijd waarin kleinschalige visserij en landbouw nog in stand gehouden konden worden.

‘Je ziet,’ herhaalde Rune Karlsson met enigszins hese stem, ‘toen had je nog landbouw en visserij om over naar huis te schrijven. Toen had je nog een leven om over naar huis te schrijven.’

‘En dat doe je maar al te graag,’ zei zijn vrouw. Er klonk geen hatelijkheid in haar stem, het was meer een zakelijke constatering.

‘Tegenwoordig stelt het eiland nog maar weinig voor. Al die stomme zomerhuisjes. Al die stomme speculanten.’

Zo bleef hij doorgaan tegen Edvard. Blijkbaar zag hij hem als een bondgenoot, hoewel Edvard niet op Gräsö geboren was. Ann had het gevoel dat ze dit allemaal al een keer eerder gehoord had en verloor haar belangstelling. Ze keek om zich heen. Aan een andere muur hing de prijzenverzameling, talloze bekens in allerlei formaten. Zonder echte interesse las ze enkele van de plaquettes. Gunilla Karlsson zei überhaupt niets over de glazen kast die plaats bood aan de carrières van de twee succesvolle sporters, wat Ann een beetje vreemd vond.

Naast de kast stond een serveertrolley met twee lagen, beide vol met flessen en enkele karaffen, die Ann met iets meer interesse bestudeerde. Het zag er duur en een beetje overdreven uitsloverig uit, alsof ze wilden laten zien dat ze regelmatig in het buitenland waren en dan van de gelegenheid gebruikmaakten taxfree te shoppen, maar het mischien niet in hetzelfde tempo consumeerden. Het was een trolley voor feestjes, maar Ann had inmiddels de indruk dat de woonkamer vaak leeg was. Ze kwamen nou niet bepaald over als gepassioneerde gezelschapsmensen.

‘Mooi plaatje,’ zei Edvard, staande voor een uitvergroete, ingelijste foto die naast de serveertrolley hing. Hij liep erop af en las hardop: ‘Khumbu Glacier. Waar ligt die?’

‘Nepal,’ zei Gunilla Karlsson. Ze sloeg een arm om Anns middel alsof ze haar de kamer uit wilde loodsen.

‘Mijn broer, Sven-Åke, is daar geweest, maar dat was lang geleden.’

Gunilla’s zucht was duidelijk hoorbaar.

‘Is hij alpinist?’

‘In die tijd wel, ja, ze waren op zoek naar de man die de Mount Everest bedwongen had.’

‘De Engelsman of de sherpa? Was die verdwenen?’

‘Nee, niet die,’ zei Rune. ‘Er was een ander stel dat het al veel eerder gedaan had.’ Vervolgens kwam er een verhaal over twee andere Engelsen, Mallory en Irvine, die de hoogste berg ter wereld volgens Rune al in de jaren twintig beklommen hadden, maar tijdens de afdaling gesneuveld waren. Het lichaam van Mallory was in de jaren negentig gevonden.

‘Sven-Åke werkte met de Nepalezen samen. Hij woont er nog. Heeft een vrouw en drie kinderen.’

‘Interessant,’ zei Edvard. Hij leek het echt te menen.

‘Heel schattige kinderen,’ zei Gunilla.

‘Dat is nou mijn familie,’ zei Rune. ‘Iedereen heeft Gräsö verlaten. Ik ben de enige die zich vastgebeten heeft. Je kunt je voorstellen hoe erg mijn vader het vond.’

‘Maar je broer Martin dan, die zat toch in Forsmark? Hij leek daar wel verankerd te zijn.’

‘Dat dacht je, maar dat was nadat hij vijfendertig jaar op alle wereldzeeën had rondgezworven. Hij was simpelweg gedwongen om terug te komen naar Zweden. Kanker. Die vreselijke verf die de rederijen gebruikten heeft hem het leven gekost, al heeft hij dat nooit willen toegeven. Hij heeft hier misschien een jaar gewoond, en toen was het afgelopen.’

‘Het is hier te benauwd, te dorps,’ zei Gunilla. ‘Martin heeft veel kunnen zien, die was tevreden met zijn leven.’

‘Benauwd?!’

‘We gaan naar buiten,’ zei Gunilla. Het was duidelijk dat

ze deze bezwaren al eens eerder gehoord had en haar man een beetje wilde sarren.

‘Tevreden met zijn leven,’ mompde Rune Karlsson.

De Karlssons liepen met hen mee naar buiten. Toen Edvard in de auto zat, zette Rune enkele stappen in de richting van Ann.

‘Stop met wroeten in onze levens!’ siste hij, waarna hij zich omdraaide. Gunilla was al verdwenen en stond op het stoepje met haar hand op de deurklink. Had ze gehoord wat haar man gezegd had? Had Edvard het gehoord?

Zwijgend zaten ze in de auto. Ann telde de tegemoetkomende wagens. Dat deed ze al sinds haar jeugd, toen ze door het zomerlandschap van Östergötland met haar vader meereed om bier en fris rond te brengen. Ze kon zich het record op het stuk tussen Ödeshög en Borghamn nog herinneren: 137, sindsdien een magisch getal. Een ander magisch getal was 24, het aantal brievenbussen van haar geboortehuis naar de supermarkt. Op die manier had ze orde geschapen.

Nu waren het 22 auto's tot aan de afslag naar de camping, maar de orde weigerde te komen. Edvard verbrak de stilte.

‘Ze liegen,’ zei hij. Ann moest stiekem lachen.

‘Waarover?’

‘Die Casper, bijvoorbeeld, ze weten heel goed wie dat is.’

‘Zag je hoe schoon het in haar kamer was? Geen pluisje te bekennen.’

‘Waarschijnlijk willen ze haar herinnering in ere houden,’ zei Edvard.

‘Waarschijnlijk wel, ja, maar dit was meer dan een museum, alsof ze haar elke minuut terugverwachtten.’

‘Maar zo lang is het niet geleden dat ze verdween,’ zei Edvard. ‘Dat oude smerisvriendje van jou zat volledig naast het jaar. Wat zei hij, 2009 of zo?’

‘Ja, toen ik hem laatst sprak kwam hij ook al een beetje warrig over. Maar ze is in 2015 verdwenen.’

‘Ze zeggen dat hij dement begint te worden.’

‘Aha, dat verklaart een hoop,’ zei Ann. Het deed haar verdriet dat te horen. Haar vader had hetzelfde pad bewandeld.

‘Ik moet nog even langs de camping,’ zei Edvard. Hij had het al eerder over een klus gehad. Voor hem viel er altijd iets te doen. Op het kleine stukje kwamen ze drie auto’s met caravan tegen.

‘Beginnen ze te vertrekken?’

‘Ja, zo zoetjesaan wel, maar de meesten blijven nog even.’

Zo werd er orde, context gecreëerd. Ann vond het fijn om in de auto te zitten, op weg naar een klus die hij misschien zou krijgen. Ze waren samen op pad. Zijn gedachten waren bij hout en beton gieten, zij telde caravans en op de achtergrond speelde een ontmoeting met een ouderpaar dat hun dochter miste. Ann wist dat ze de gebeurtenis bij Cecilia thuis nog verder zouden uitdiepen. Kon ze er, ondanks Rune Karlssons afscheidswaarden, nog een keer naartoe gaan? Zeker wel, het zou een ambtswaardigheid zijn om het niet te doen, als ze een ambt had gehad. Misschien kon ze hem uit de tent lokken?

‘Wanneer is de begrafenis van Olga Palm?’

‘Zaterdag,’ zei Edvard.

‘Spannend om haar zoon Adrian te zien, als hij tenminste terugkomt van de Filipijnen.’

‘Ga je erheen?’

‘Ik kan toch een beetje rondhangen bij de kerk?’

‘Bij de kerk van Gräsö kun je niet gewoon rondhangen,’ zei Edvard.

‘Ik wel, hoor,’ zei Ann, en er kwam iets van haar oude arbeidsvreugde boven, als een beeld van vroeger, ook op een begrafenis, al kon ze zich alle details niet meer herinneren. Zou ze ooit kunnen terugkeren naar haar oude werk, als ze

haar zouden willen hebben? Nee, waarschijnlijk niet, had ze zichzelf altijd ingeprent op de momenten dat ze over die vraag nadacht, ze zou nooit meer bij de politie willen werken. Nu maakte ze kaas op een zuivelboerderij in een klein dorp buiten Gimo en was daar helemaal tevreden mee.